

FIECARE CU DREPTATEA LUI

„În blocul în care locuiesc funcționează două unități comerciale – ne scrie dl Traian Bogdan din Brad, strada Liceului, 2-8, scara III, ap. 22. O unitate aparținând Consumcoop Brad (în prezent Crișcior – n.n.) care, inițial, a avut ca obiect „desfacerea de produse alimentare”, dar care în prezent, în general, vinde băuturi (aproximativ 80 la sută). După informațiile pe care le deținem, această unitate nu ar avea autorizație de funcționare pentru specificul acestei activități, apoi nu își respectă programul de funcționare (respectiv închiderea la ora 22,00), de multe ori aceasta fiind deschisă chiar și după ora 24,00, fără ca unitatea să aibă izolația fonică prevăzută de legislația în vigoare.

A doua unitate – continuă expeditorul relatarea sa – are ca profil tot „desfacere

băuturi” (patron Dărăștean Viorel); aceasta în timpul zilei și seara își desfășoară activitatea nu numai în interiorul localului ci și pe trotuarul din fața unității, unde scoate mese și scaune pentru consumatori.

Din cauza gălăgiei, a strigătelor, certurilor, cântatului, a trântitului de uși, a scandalurilor ce se petrec între consumatorii beți, noi, locatarii blocului, în special cei de la etajul I, zi și noapte suntem supuși unui stres ce nu poate fi descris, unii fiind bătrâni și bolnavi, alții angajați la diverse unități și din cauza situației descrise nu ne putem odihni ziua și noaptea; apoi în repetate rânduri consumatori în stare de ebrietate își fac

necesitățile pe scara blocului.”

În încheiere, se solicită deplasarea unui ziarist la fața

cât și la aceea a dlui Dărăștean consumatorii aflați la mese serveau și erau serviți în mod civilizată, muzica era dată

PE URMELE UNEI SCRISORI

locului pentru a constata dacă cele relatate sunt reale și a insera apoi un articol în coloanele ziarului, dl Bogdan sperând că în acest fel unitățile cărora li s-a adresat dumnealui vor lua măsurile ce se impun „pentru liniștea locatarilor și intrarea în legalitate”.

Ne-am deplasat la Brad, spre a vedea cum stau lucrurile la fața locului. În unitățile vizate, în ziua și la ora documentării noastre (luni, 13 iulie, în jurul orei 11,00) atât în unitatea Consumcoop Crișcior

destul de încet, era ordine, iar dialogul între ospătați și clienți era purtat în termeni respectuoși.

Am luat legătura și cu expeditorul sesizării, deplasându-ne la adresa indicată. Dumnealui ne-a spus, supărat, că la toate plângerile către primărie sau poliție i se răspunde la fel, negăsind niciunde înțelegere și că nenumăratele sesizări către conducerea Consumcoop Crișcior sunt ignorate. „Dacă erau sancționați mai

sever, nu aveam probleme acum.”

Dl Bogdan ne-a pus în față un dosar doldora de adrese și răspunsuri, înțelegând de aici că „războiul” cu firmele amintite nu-i de azi de ieri, ci de prin '92. „În prezent, spunea, unitatea cooperăției ne deranjează cel mai mult. Au transformat o alimentară în crâșmă”. Dumnealui avea o adresă, din 1994, din care reieșea că Inspectoratul de Poliție Sanitară și Medicină Preventivă (respectiv Inspectoratul de Sănătate Publică – n.n.) au făcut determinări ale zgomotului. „Dar au venit pe la 12,00 ziua și nu seara ori după-amiaza când este gălăgie”. Cităm din adresa 936/21.02.'94: „Determinarea zgomotului s-a

făcut cu un sonometru de tip „RFT” verificat în 1993, obținându-se următoarele rezultate: 1. În sufrageria apartamentului 21 s-a înregistrat o valoare de 34 dB, ceea ce se încadrează în normele prevăzute de Ordinul M.S. nr. 623/73 privind protecția mediului în zonele locuite. 2. În dormitorul apartamentului 22 s-a înregistrat o valoare de 34 dB, ceea ce se încadrează în normele prevăzute de Ordinul M.S. nr. 623/73...”

„Aceasta mi se pune în față ori de câte ori mă adresez Primăriei Brad – spunea dl Bogdan. „Dar eu și soția nu ne putem odihni din cauza zgomotului, iar fumul de țigară îmi intră în baie”. La întrebarea noastră dacă

Estera SÎNA

(Continuare în pag. 2)

COTIDIAN INDEPENDENT

APARE LA DEVA

Județul
Hunedoara

CUVÂNTUL LIBER

ANUL X ■ Nr. 2179 ■ Miercuri, 15 iulie 1998

8 pagini ■ 500 LEI

Cu promisiuni și punga goală nu se face mare lucru!

– Care este dle Timiș cea mai arzătoare problemă a momentului pentru orașul Hațeg?

– Nu numai pentru noi, ci pentru toate consiliile locale – problema cu care ne confruntăm este bugetul. Au trecut din acest an mai bine de șase luni și nu este definitiv. Din câte am aflat totuși până acum, se pare că vom primi cu două miliarde de lei mai puțin în acest an. Și asta în condițiile în care inflația a fost de 251 la sută.

– Contrar acestui buget pe care ne-am obișnuit să-l numim de acum „de austeritate”, v-ați propus câteva obiective de un interes deosebit pentru cetățenii orașului.

– Așa este, deși nu știm cât vom putea realiza din ele. De fapt, în prezent, noi avem mai multe priorități.

– Care sunt?

– În primul rând terminarea mării capacității de canalizare a orașului, finalizarea introducerii gazului metan, introducerea apei potabile la Silvașu de Jos și

continuarea lucrărilor la sediul primăriei.

– De câți ani se construiește la acest sediu dle viceprimar?

**Discuție cu Nicolae
Himiș, viceprimar,
orașul Hațeg**

– Din 1991. Probabil nu o să-l terminăm prea curând. Cu bugetul despre care am vorbit îl vom vedea gata prin 2001-2002! Tocmai de aceea ar trebui urgentată Legea bugetelor locale, lege prin care vom avea mai multă autonomie economică și financiară. Noi vom fi cei care ne vom forma bugetul la nivel local.

– Va fi mai greu sau mai ușor în aceste condiții?

– Categorie mai ușor. Vom fi interesați să colectăm impozitele care intră la buget. Dacă ne vom zbate vom avea buget, dacă nu, nu. În schimb, prin actuala Lege s-au stabilit criterii care

defavorizează orașele mai mici. De altfel orașele mici din județ au fost defavorizate și înainte de '89. Se plusa în Valea Jiului, Hunedoara și Deva.

– Să revenim la obiectivele mai importante.

– Poate se știe, poate nu, la Hațeg am avut și avem probleme cu apa potabilă. Există rețele de mai bine de 60 de ani care nu au fost înlocuite și nici nu vor fi înlocuite în scurt timp. Pierderile de apă sunt de 34 la sută. Practic, aici este un paradox. De aici, din apropiere de Hațeg, pleacă apa și alimentează orașe și municipii, iar noi suferim din cauza lipsei de apă.

– Din câte știm, de mulți ani sunt necazuri cu încălzirea blocurilor iarna. Se face ceva pentru rezolvarea acestei probleme?

Valentin NEAGU

(Continuare în pag. 2)

Trandafirii

În grădina din fața casei, trandafirii renasc an de an, dându-ne frumusețe... I-a speriat într-o zi de iulie furtuna. Se-ntunecase cerul și nori negri parcă se rostogoliseră peste întregul oraș. Vijelia i-a culcat pe cei mai firavi la pământ și pe unii i-a smuls cu totul din locul lor. Boabe mari și grele de apă, asemenea lacrimilor pornite dintr-o inimă curată, învăluiau petalele; vântul îi clătina iar și iar, ca într-un dans ce nu se mai termina.

S-au liniștit după furtună, dar aveau „chipul” palid și trist asemenea ființelor. Plângeau... Ce forță a râului se dezlănțuise?

În câteva zile s-au refăcut, rănille li s-au vindecat. Au renăscut din mâl și din nou nencântă cu gingășia și parfumul corolelor catifelate. Au prospețimea și suplețea dintotdeauna, doar că par ceva mai timizi. Au reînviat însă, așa cum fac anotimp de anotimp, spre a ne învălui cu minunăția culorilor și a ne face mai buni și mai senini.

Când întunericul nopții se lasă peste case, trandafirii albi luminează strada asemenea unor aștri mici, strălucitori.

Bine-ați revenit lângă sufletul nostru! (Estera SÎNA)

Soarta terenurilor de pe malul lacului Cinciș

După cum am fost informați printr-un comunicat de presă transmis de dra Claudia Bedea, consilier al prefectului, într-o recentă ședință a Comisiei județene de aplicare a Legii

- Terenurile deținute de ICSH în baza deciziei 280/76 emisă de Consiliul popular al municipiului Hunedoara, asupra cărora și-a constituit dreptul de proprietate potrivit

COMISIA JUDEȚEANĂ DE APLICARE A LEGII FONDULUI FNCIAR ACȚIONEAZĂ ȘI HOTĂRĂȘTE

fondului funciar a fost luată în dezbatere și clarificarea situației privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor situate pe malul lacului Cinciș. Având în vedere documentațiile existente cu privire la aceste terenuri, insistențele unor cetățeni și ale unor organe, Comisia județeană a hotărât:

- Anularea hotărârilor Comisiei județene nr. 1249/1991 și nr. 61/1995;

- Constituirea dreptului de proprietate potrivit prevederilor Legii 18/1991;

HG 834/1992, precum și terenurile deținute de Sucursala Minieră Poiana Ruscă Teliuc, succesoare a IMH în baza deciziei 198/1980 a Consiliului popular al municipiului Hunedoara - în cazul în care cele două unități dețin suprafețe în plus, acestea vor face obiectul reconstituirii la Legea 18/1991.

Este un semn favorabil că se face lumină într-o problemă cu multe situații conflictuale.

Nicolae TÎRCOB

La Casa de cultură din Deva VACANȚA FĂRĂ VACANȚĂ

La Casa de cultură din Deva doar formațiile artistice și-au luat vacanță. Dar nu toate. Pentru că prestigiosul ansamblu „Silvana” - care a dus de atâtea ori faima artei populare românești în multe țări ale lumii - a reprezentat în aceste zile județul Hunedoara la Festivalul Internațional de Folclor de la Timișoara. Și, în timp ce membrii formațiilor artistice se află într-o bine meritată recreație, oamenii casei sunt preocupați de încheierea cursurilor Universității populare, de revizuirea instalațiilor și primenirea spațiilor lăcașului, ca și de găsirea unor noi modalități și forme ale activității cultural-artistice care să se bucure de interes din partea publicului larg.

În prim-plan se află desfășurarea examenelor de absolvire a cursurilor Universității populare - ne spune dl Avram Dara, directorul Casei de Cultură Deva. Acest moment stă sub semnul unor

innoiri de care ne bucurăm deopotrivă și noi și cursanții. Pentru că, în acest an, cursurile s-au desfășurat pe baza unui contract încheiat cu Direcția Generală de Muncă și Protecție Socială. Desfășurându-se sub egida acesteia, actele eliberate la absolvire vor avea valabilitate în unitățile economiei naționale, vor fi luate în considerare de serviciile de personal din diferite societăți. Acum absolventul primește un certificat de calificare, care se înscrie în cartea de muncă și-i dă drept posesorului ei să participe la concursuri pentru ocuparea unor posturi. Pentru anul școlar 1997-1998 au fost susținute examene la două meserii, urmând ca în această lună și la începutul

Discuție consemnată
de Lucia LICIU

(Continuare în pag. 2)

Situația după examenele de admitere

S-au comunicat rezultatele examenelor de admitere în licee și școli profesionale. Situația în județul nostru este bună, peste media pe țară. De la dl Dorin Crișan, inspector general adjunct al Inspectoratului Școlar Județean, am aflat numărul admișilor în licee și școli profesionale și procentul de promovabilitate. Din cei 3443 de elevi înscriși în liceele județului au intrat, deocamdată, 2455, deci în procent de 71,30 la sută. La școlile profesionale din 1163 de înscriși sunt admiși 831, promovabilitatea fiind de 71,65 la sută.

În această perioadă se rezolvă contestațiile, în două etape: prima

se desfășoară în licee și presupune recorectarea lucrărilor de către altă comisie, iar a doua este la inspectoratele școlare. În 28 iulie va avea loc redistribuirea elevilor admiși fără loc și se estimează că procentul de promovabilitate pe județ se va apropia de 75 la sută. De la Colegiul Național „Decebal” Deva, care are cea mai bună situație între licee, vor fi redistribuiți peste 40 de elevi cu medii peste 5. De asemenea, în situații similare, sunt și alți elevi care au dat admitere la Liceul Pedagogic „Sabin Drăgoi” Deva, la cele de informatică din Hunedoara și Petroșani. În total 60 de tineri

urmează să fie redistribuiți la alte unități școlare.

La nici un liceu sau grup școlar, nu există situații catastrofale. Unele se apropie de realizarea planului de școlarizare, la altele proporția ocupării locurilor este de 50-60 la sută. Adevărul este că numărul de locuri în licee și școli profesionale este anul acesta mai mare decât cel al absolvenților de clasa a VIII-a. Dar, se speră, aceste locuri se vor ocupa în sesiunea de toamnă cu candidați veniți din județele limitrofe. (V. ROMAN)

Piața „Unirii” din Simeria

Foto: Traian MANU

HOROSCOPI

Miercuri, 15 iulie

Berec

Sunteți tentat să începeți o relație clandestină. Ar fi bine să țineți cont că riscul de a fi descoperit este foarte mare și ați avea ce pierde...

Taur

Este posibil să primiți o veste pe care o așteptați de mult timp. Fiți cu ochii în patru, cineva încearcă să vă tragă pe sfoară.

Gemeni

S-ar putea să întâlniți o femeie care să vă dea sfaturi interesante în plan financiar. Un prieten are nevoie de ajutorul dv.

Rac

Unul dintre părinți se împotrivește planurilor dv. Veți avea multă bătaie de cap până veți reuși să-i schimbați părerea, efortul însă merită.

Leu

Veți primi un dar din partea unei persoane mai puțin cunoscute. Partenerul de viață vă va cere un sfat legat de serviciul său.

Fecioară

Aveți de rezolvat o chestiune profesională care vă va obliga la o mulțime de drumuri. Asta vă irită, însă încercați să vă stăpâniți.

Balanță

Ați putea face o călătorie în străinătate în interes de serviciu. Șansele dv. de a evolua spiritual și profesional sunt mari.

Scorpion

Există cineva care dorește să vă facă rău, dar se va da singur de gol. Ați putea să amânați rezolvarea unor chestiuni domestice, dedicându-vă copiilor.

Săgetător

La serviciu reușiți, în sfârșit, să finalizați o lucrare care zăcea de mult prin sertare. Aveți de semnat acte, de răspuns la telefon etc.

Capricorn

Ideile dv. sunt originale și stârnesc admirația celor din jur. Un prieten așteaptă nerăbdător vești de la dv.

Vărsător

Chiar dacă mai aveți multe de pus la punct, nu este cazul să vă grăbiți. Veți avea timp pentru toate, mai ales că veți primi ajutor și de la alții.

Pești

Din cu totul alte surse decât de la serviciu, vă veți trezi cu niște bani. O colegă își va manifesta curiozitatea în privința unui anumit aspect al vieții dv.

HOROSCOPI

Cu promisiuni și punga goală

(Urmare din pag. 1)

– Pentru mulți este greu de crezut că din cele 65 de blocuri ale unui oraș, 50 sunt fără încălzire. Or, acest lucru se întâmplă la Hațeg. Nu cred că mai există în țară o asemenea situație. Oricum, în județ precis nu este.

– **Practic, ce s-a întâmplat și ce se întâmplă aici?**

– În 1992 a fost dezafectată centrala termică, care asigura încălzirea blocurilor despre care am vorbit. De atunci nu s-a mai construit nimic, nu s-a făcut nimic pentru o altă alternativă. Noi am încercat ca, cota de gaz de pe vechea centrală să o renominalizăm pe centrale de scară. Din păcate, deși am făcut toate demersurile și am avut promisiuni pornind de la ministerul industriilor și ajungând la mai multe eșaloane, inclusiv Consiliul județean – nici până astăzi nu am primit cota de gaz.

– **Și oamenii cum se descurcă?**

– Cu tot felul de improvizatii. Am avut și accidente în care au murit oameni. Nimeni nu vrea să înțeleagă însă că iarna oamenii au nevoie de căldură în casă.

Cei care ne-au promis ba unele, ba altele precis au căldură iarna în case.

– **Dumneavoastră, mă refer la primărie – credeți că ați făcut tot ce este posibil pentru rezolvarea problemei?**

– Tot ce a depins de noi a fost făcut. Acum așteptăm răspunsuri de la Romgaz Mediaș și Agenția de Conservare a Energiei București.

– **Cu drumul de centură ce se întâmplă?**

– Continuăm lucrările, dar într-un ritm...

– **Când a început el, de fapt?**

– În 1987, dar în 1989 lucrările s-au sistat. Anul trecut am reușit să obținem niște bani de la fondul special al drumurilor. Sunt bani care se adună prin taxa Băsescu. Am demarat din nou lucrările. Pentru acest an avem promisiune 2 miliarde de lei. Dar, trebuie să spunem că, la nivelul anului trecut, valoarea lucrării era de 6,8 miliarde lei. Oricum, noi sperăm ca prin anul 2000-2001 să avem drumul de centură gata. Ar fi o realizare foarte mare pentru orașul Hațeg.

VACANȚA FĂRĂ VACANȚĂ

(Urmare din pag. 1)

lunii august, să aibă loc examene de absolvire la profilele laboranți, fochiști, macaragii, contabilitate, calculatoare, croitorie ș.a. Cursurile au fost organizate conform metodologiei Ministerului Muncii, pe durate care au depins de complexitatea meseriei - de 6 sau 9 luni, de 7 sau 11 luni.

– **Ce se întreprinde pentru noile cursuri ale Universității populare?**

– Tot în această perioadă suntem antrenați în încheierea de contracte pentru cursurile care vor începe în toamnă și pentru prezentarea de oferte în vederea licitațiilor.

– **Dar în ce privește activitatea artistică?**

– Personalul de specialitate, referenții, studiază posibilități de abordare a noi genuri artistice, vor participa, în serii, la cursuri de pregătire profesională la Bușteni, Constanța, Cluj-Napoca, Timișoara, fiecare în specialitatea sa, ca la toamnă, când vom relua activitatea, să poată veni cu noutăți în domeniu. Își caută de pe acum noi colaboratori, se ocupă de pregătirea și tipărirea programelor, cu dorința ca ineditul să fie prezent în toate domeniile - artistic, literar, muzical...

– **În ce stare se află baza materială de care dispune casa?**

– Acum, când activitatea este mai

redușă, suntem preocupați de îmbunătățirea întregii baze materiale. A început revizuirea instalațiilor și vom încheia lucrările la punctul termic propriu, care va asigura căldura în încăperile casei, când va fi nevoie și cât va fi nevoie. Prin punctul termic propriu se vor reduce și cheltuielile - de la 35 milioane/lună în precedentul sezon, la 7 milioane lunar. Lucrarea, în valoare de circa 400 milioane lei, este susținută financiar de Consiliul local și Primăria municipiului Deva, care au acordat o atenție deosebită instituției noastre de cultură care, la rândul ei, a răspuns tuturor solicitărilor. Așa am putut menține așezământul în stare bună de funcționare, mai ales că el este gazda manifestărilor de toate genurile. Tocmai azi (10 iulie nn), la ora 15, comandamentul care urmărește realizarea în condiții de calitate a punctului termic, are o întâlnire de lucru. Avem încredere în ceea ce se întreprinde, cu atât mai mult cu cât diriginți de șantier este un profesionist de bază - dl ing. Ioan Părvu, director general la "General Simprex". Dorim să asigurăm condiții optime desfășurării unor activități meritorii, să ridicăm ștacheta exigenței în organizarea lor, să menținem statutul pe care casa noastră l-a câștigat în timp, ca o prestigioasă instituție de cultură.

(Urmare din pag. 1)

FIECARE CU DREPTATEA LUI

și alți locatari din bloc susțin afirmațiile din scrisoare și sunt dispuși să ne confirme aceste sesizări, dumnealui ne-a spus că pe alții nu-i deranjează, singura persoană care se confruntă cu aceleași necazuri fiind vecina de la apartamentul 21.

Dna Maria Ungureanu afirma: „Toată ziua trântesc la lăzi cu sticle, unii cântă, casetofonul urlă, nu am o duminică liniștită. Degeaba bat în țevă că nu mă ia nimeni în seamă, nu le pasă”. (Referirea este la unitatea consumcoop).

Pentru că în scrisoare era citată și S.C. „Dărăștean Expres” S.N.C., l-am invitat pe autorul acesteia să spună și verbal care ar fi nemulțumirile în prezent. Faptul că de când s-au scos măsuțele în față, nu se poate odihni nici după-amiaza, sugerând mutarea acestora cu câțiva metri, pe spațiul corespunzător casei scării, unde n-ar deranja pe nimeni.

Dl Dărăștean ne-a relatat: „De-a lungul anilor m-a tot reclamat. Nu mai are ce să scrie, nu are dreptate. Există izolație antifonică, avem trei grupuri sanitare, iar programul este între ora 7,00-22,00. Am toate autorizațiile cerute pentru această activitate. Pentru scoaterea maselor cu umbrele în față am contract de închiriere cu Primăria, valabil începând cu 1 iunie, până la 15 septembrie '98. Am zis că-l dau în judecată dacă mai continuă cu reclamațiile. De altfel, a fost în judecată cu personalul unității vecine”.

Acuzația scrisă, referitoare la faptul că unii în stare de ebrietate folosesc pereții scării blocului drept pisoar, dl Bogdan n-a mai întărit-o, dimpotrivă, spunea că aceasta se întâmplă numai iarna, când se întunecă devreme. (Ne-a arătat totuși „urme” decolorate ale pereților scării, spunând că în astfel de situații toți vecinii vin la dumnealui, fiind responsabil de scară).

În privința unității Consumcoop Crișcior, autorul susține cu tărie cele afirmate în corespondența trimisă, adăugând că președintele acesteia, dl Lupan, îl sfidează „până la Dumnezeu”. La sediul cooperației, am discutat mai întâi cu dna contabil șef care,

fiind mai nou angajată, știa ceva de o problemă mai veche. După ce s-a documentat ne-a spus că în urmă cu un an a existat o scrisoare a dlui Bogdan în urma căreia angajata respectivă (cu care locatarul a avut chiar un proces) a fost mutată de la unitatea a.p. la una de confecții. De alte semnale nu știa.

Am revenit după câteva ore la birourile Consumcoop Crișcior (situat în Piața Brad) pentru a afla și părerea dlui președinte Octavian Lupan. Dumnealui ne-a spus: „Omul are fixurile lui. Decibelii, cum s-a văzut, sunt în limita admisă. În privința programului, fiecare răspunde de respectarea sau nerespectarea lui. Până în noiembrie '97, unitatea a fost dată în contract de cooperare și, deci, responsabilitatea revenea contractantului... Acum noi am schimbat inclusiv gestionarea acelei unități... A fost o sesizare, a mai venit una. Am luat măsuri, le-am spus să respecte programul și muzica să fie dată mai încet. Dreptul de proprietate este comun. Avem dreptul de a folosi spațiul pentru că ne achitam de datorii. Din toată scara, doar el (dl Bogdan - n.n) face aceste sesizări. În realitate nu ne-am întâlnit niciodată, nu-l cunosc, doar din ceea ce a scris”.

Ne-am străduit să consemnăm cât mai exact părerile tuturor părților. Îi lășăm însă pe cititori, mai des pe cei care cunosc îndeaproape situația, să o comenteze. Noi am găsit la Brad o situație normală, dar, desigur, nu-i exclus să existe și momente tensionate, când este nevoie de intervenția organelor de ordine și când locatarii (cei ale căror apartamente se află situate deasupra barurilor din strada Liceului) sunt deranjați. S-au găsit de-a lungul anilor și căi de înțelegere, s-a ajuns însă și în fața instanței, dar, firesc ar fi să fie găsite și acum punți de comunicare. Fără ură, ranchiună, scandaluri și amenințări. Numai că, atunci când oameni din același oraș, aflați la câțiva zeci de metri depărtare, nici măcar nu se cunosc - numai din adrese - poate fi posibilă găsirea soluției? Afirmația privind sfidarea ar putea fi și ea reală...

Dispensarul medical Crișcior. Dr. Angela Bunea, medic primar de medicină generală, consultând unul din cei aproape 30 de pacienți care solicită zilnic asistență medicală.

Foto: Traian MANU

La Burjuc

Un turc a omorât un timișorean

Recent, pe DN 7, în Burjuc, un turc, Salih Dogru, de 43 de ani, aflat în tranzit la volanul unui autotren, a intrat în coliziune cu autoturismul condus corect de Dumitru Troitoiu, un timișorean de 37 ani, șofer la S.C. „Zepter Internațional” SRL București.

În urma impactului, șoferul autoturismului a fost grav rănit, murind ulterior la Spitalul județean Deva.

S-a constatat că turcul nu a adaptat viteza la condițiile de carosabil umed, coliziunea petrecându-se într-o curbă. (V.N.)

Miercuri 15 iulie

TVR 1

6.00 România: ora 6 fix!
9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 12.05 Sensul tranziției (r) 13.00 Ultimele știri (s/r) 14.10 Perla Neagră (s/r) 16.30 Tribuna partidelor parlamentare 17.35 Medicina pentru toți 18.30 Katts și câinele (s, ep. 46) 19.00 Sunset Beach (s, ep. 258) 20.00 Jurnal, meteo, ed. specială 21.00 Teatru TV „O seară romantică” 22.45 Jurnalul de noapte 23.00 Ciclism Turul Franței (rez. zilei) 23.10 Un secol de cinema (do): Martin Scorsese 0.10 Canary Wharf (s, ep. 177)

TVR 2

6.30 TVM. Telematinal 8.30 Canary Wharf (s/r) 9.00 Telesciclopedia (r) 10.00 Avocatul poporului (r) 11.00

Sporturi extreme (do/r) 11.30 Mapamond (s) 12.00 Sunset Beach (s/r) 12.45 Doar o vorbă... (r) 14.00 Em. în limba maghiară 15.10 Atletism A doua etapă a circuitului Golden League 16.00 Veronica - Chipul iubirii (s) 16.50 Perla Neagră (s) 17.40 Tribuna partidelor parlamentare 20.10 Ultimele știri (s, ep. 91) 22.00 Arestarea lui Gotty (f. p. SUA 1994)

ANTENA 1

7.00 Dimineața devreme 10.00 Planeta vie (do) 10.30 Animal Show (s) 11.00 Crima (f/r) 12.40 Fără limită 13.00 Arliss (s/r) 13.25 Viața de la zero (s, ultimul ep.) 14.00 Știrile amiezii 14.10 Sfântul (s) 15.40 Întoarcerea Sfântului (s) 16.35 Văduva (s, ep. 42) 18.00 Esmeralda (s, ep. 104) 19.30 Dallas (s, ep. 44) 20.20 Numărătoare inversă (dramă SF. SUA '98) 22.00 Hombres - Războiul

sexelor (s) 23.00 Știri/Sport 23.15 The Scarlet Pimpernel (f. ist. Anglia 1982, p. I) 0.15 Nash Bridges (s, ep. 3)

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața! 9.00 Tânăr și neliniștit (s/r) 10.00 Cracker (s/r) 10.45 Sequest (s/r) 11.30 Fiica oceanului (s) 12.00 Profesiunea mea, cultura (r, p. I) 12.55 Știrile PRO TV 13.30 Piranha - peștii ucigași (f. gr. SUA 1978) 15.15 Tânăr și neliniștit (s) 16.10 Nano (s) 17.00 Știrile PRO TV 17.15 Mirada de mujer (s) 18.00 Fam. Bundy (s) 18.25 Știrile PRO TV 18.30 Chestiunea zilei 18.35 Fam. Bundy (s) 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Minciunile lui (dramă SUA '97) 22.05 Știrile PRO TV 22.15 Seinfeld (s, ep. 120) 22.45 Știrile PRO TV 23.05 Chestiunea zilei cu F. Călinescu 23.15 Cracker (s) 0.00 Sequest (s, ep. 3)

PRIMA TV

7.00 Primă oră (mag.) 10.00 Celebri și bogați (s/r) 12.00 Pretutindeni cu tine (s/r) 13.00 Știri 13.15 Starea de veghe (talkshow/r) 15.00 Știri 16.00 Știri 16.15 Pretutindeni cu tine (s) 16.45 Prietenul nostru Jake (s) 18.00 Celebri și bogați (s, ep. 147) 19.00 Știri 19.45 Meșterul casei (s, ep. 149) 20.15 Un alt început (s, ep. 7) 21.15 Charlie Varrick (co. SUA 1973) 23.00 Știri 23.30 Starea de veghe (talkshow)

ACASĂ

8.00 Omul mării (s/r) 8.45 Verdict: crimă! (s/r) 9.45 Nimic personal (s/r) 10.30 Dragoste și putere (s/r) 11.15 Marielena (s/r) 12.00 Din toată inima (s/r) 13.30 Secrete de familie (s/r) 14.15 O dată la două... (f/r) 16.00 Omul mării (s) 17.00 Marielena (s) 17.45 Din toată

inima (s) 18.30 Concursul de Acasă 18.45 Din toată inima (s) 20.00 Dragoste și putere (s) 20.45 Nimic personal 21.30 Verdict: crimă! (s) 22.30 Promontoriul groazei (thriller SUA 1962)

PRO TV - DEVA

06.10-06.30 Program muzical 06.30-06.45 Program comercial PRO TV Deva 6.45-07.00 Știri locale (r) 10.00-10.45 Program comercial PRO TV Deva 18.00-18.05 Știri pe scurt 18.05-18.25 "Vorbiți aici!" PRO TV Deva, realizator Alin Bena 22.05-22.15 Știri locale

ANTENA 1-DEVA

10.00-10.15 Știri (r) 10.15-10.30 Plai de cânt și dor 10.35-11.00 Muzică, promo 16.35-17.30 Program muzical 17.30-17.55 Interviu săptămânii 17.55-18.00 TELEX 22.05-22.15 Știri locale (r)

● Pregătiri ● Meciuri de verificare

CORVINUL HUNEDOARA - UTA 1-2

Continuându-și pregătirile pentru noua ediție de campionat, sâmbătă, Corvinul a întâlnit într-o partidă cu caracter de verificare a potențialului de joc, revelația ediției trecute, echipa UTA. Începutul de joc a aparținut gazdelor care prin combinațiile dintre Păcurar și Șandor au pus în dificultate defensiva arădeană. În min. 16, incisivul Păcurar scapă lateral stânga pe contraatac, trece lejer de Zaha, îl dribleză și pe Diaconescu, dar fundașul oaspete, în postură de ultim apărător, înlătură pericolul printr-un fault dur, se impunea acordarea cartonașului roșu.

Gazdele își continuă ofensiva și centrarea de pe dreapta direcției de atac al lui Costăchescu din min. 26 este reluată puternic de către Bordean, mingea trecând la distanță mică de poarta lui Pap.

Șandor, în min. 29, primește o excelentă pasă de la Chezan, pătrunde spre buturile arădene, dribleză scurt pe Panin, centrează în careu și Costăchescu, atent,

pune latul înainte ca Botiș să-l blocheze, Pap nu poate să rețină și 1-0 pentru Corvinul.

După pauză, ambii tehnicieni folosesc toți jucătorii aflați în lot, omogenitatea echipei hunedorene scade și astfel, tinerii jucători arădeni profită, egalând în min. 47 prin Lingurar și preluând conducerea în min. 54 prin Cănașoiu.

Elevii lui Florea Văetuș preiau inițiativa, dar cu toate eforturile de a echilibra situația pe tabela de marcaj, scorul rămâne nemodificat până la terminarea partidei.

Corvinul Hunedoara:
Clep, Bordean, Haidiner, Sterean, Maxim, Decuseară, Chezan, Procorodie, Costăchescu, Păcurar și Șandor.

Au mai jucat: Scarlat, Gheară, Boldor, Stărc, Babarți, Stoian și Andrei.

UTA a început jocul cu: *Pap, Diaconescu, Zaha, Botiș, Panin, Radu George, Todea, Almășan, Plisca, Drăgan, Ciubăncan.*

Viorel NICULA

PROGRAMUL JOCURILOR AMICALE ALE ECHIPEI DE FOTBAL FC CORVINUL HUNEDOARA

15.07.1998 cu METALURGISTUL CUGIR la Cugir
18.07.1998 cu UTA ARAD la Arad
21.07.1998 cu JIUL PETROȘANI la Petroșani
22.07.1998 cu VEGA DEVA la Deva
24.07.1998 cu METALURGISTUL CUGIR la Hunedoara
29.07.1998 cu VICTORIA CĂLAN la Hunedoara

Viorel NICULA

La 18 iulie

Faza I în Cupa României la fotbal

Conform comunicatului Federației Române de Fotbal, Direcția organizare, programul Cupei României la fotbal, ediția 1998-1999, faza I va începe la data de 18 iulie a.c., ora 11,00.

Echipele din județul nostru vor susține următoarele meciuri:

1. CFR Marmosim Simeria - CFR Caransebeș;
2. Juventus Tg. Jiu - Parângul Lonea;
3. Flacăra Horezu - Minerul Uricani;
4. Progresul IOB Balș (județul Olt) - Minerul Lupeni.

Jocurile se desfășoară pe terenul primei echipe. Gazdele sunt obligate să ia toate măsurile ce se impun. (Mircea SÂRBU).

DEVENII ÎN PLIN PROCES DE PREGĂTIRE

- Die Pascu, ce ne puteți spune despre stadiul de pregătire a lotului de fotbaliști de la Vega Deva?

- Doresc să precizez de la început că în noul Campionat '98-'99 este pentru prima oară (în

șița). Au plecat la Minerul Certej Rădos și Fartușnic (împrumutați pentru retur). Portarul Rahoveanu a revenit și el la echipă.

- Alte plecări nu sunt?

- Nu. Toți ceilalți jucători se pregătesc cu conștiinciozitate

Dialog cu ing. Victor Pascu, vicepreședinte al secției fotbal de la AS Vega Deva

Divizia B) când conducerea clubului a putut demara cu adevărat pregătirile, nu ca în anii trecuți când prerogativele erau puse în aplicare la parametri ridicati pentru returul campionatului. Deci, după reunirea lotului și obișnuita vizită medicală și primele adaptări la efort s-a efectuat și un stagiul de pregătire centralizată la Sângeorz Băi de unde băieții s-au întors la Deva duminică, 12 iulie. În drum spre casă, Vega a susținut o partidă de verificare (scor 3-3).

- Ce noutăți sunt în lot?

- Dintre achizițiile preconizate sunt Cepoi (mijlocas de la Drobeta Tr. Severin), lancu, mijlocas de la Gloria Reșița, Covaci de la Ștei și Pall (portarul tot de la Re-

ștei și Pall (portarul tot de la Re-

ștei și Pall (portarul tot de la Re-

ștei și Pall (portarul tot de la Re-

A.S. Tehno Sporting din Simeria a câștigat locul I la ediția I a memorialului "Nicu Capră" la grupa de copii născuți '84-'85.

Canotaj Concurs interjudețean

Cu câtva timp în urmă, la Orșova a avut loc concursul interjudețean la canotaj din cadrul "Regatei Orșova", cu participarea sportivilor de la secțiile de specialitate aparținând CSS nr. 1 Timișoara, CFR Timișoara, Vointă Arad, UTA Arad, Marina Orșova precum și CSS Deva.

După două zile de concurs, canotorii deveni conduși de către antrenorul Florin Lupu și prof. Mircea Fodorean au reușit să ocupe în clasamentul final la proba 4X vâsle prin echipajul compus din: Ion Păcuraru, Gabriel Guga, Gheorghe Avram și Marius Supuran, poziția a doua.

Participând la proba 1X vâsle, "categoria ușoară" până la 65 kg, tânărul canotor de la Marina Orșova, Adrian Vințan, a ocupat locul întâi.

La spectaculoasa probă de 8+1 combinată, devenii Ion Păcuraru, Gabriel Guga, Gheorghe Avram, Marius Supuran, Gabriel lancu, având cârmaci pe Florin Ceaușu, tot de la CSS Deva, împreună cu alți doi canotori de la Marina Orșova, s-au clasat pe locul al doilea, după puternicul echipaj din Orșova. Tot cu acest prilej a avut loc și preselecția pentru lotul de perspectivă juniori 82.

De la CSS Deva a fost selecționat Ovidiu Bernanșchi care își va începe pregătirea centralizată la Orșova începând cu această săptămână. El va fi pregătit pentru proba de simplu vâsle.

Următoarea competiție la care vor participa harnicii și modeștii canotori de la CSS Deva va fi în prima decadă a lunii august, când la Năvodari se vor desfășura campionatele naționale de juniori.

Viorel NICULA

SISTEMUL de promovare și retrogradare în Diviziile "A", "B" și "C" pentru edițiile Campionatului - ediția 1998/1999 și 1999/2000.

I. EDIȚIA CAMPIONATULUI 1998/1999

DIVIZIA "A" - 1 (una) serie cu 18 echipe;

- Rămân în Divizia "A" echipele clasate pe locurile 1-15;
- Retrogradează în Divizia "B" echipele clasate pe locurile 16, 17 și 18;

DIVIZIA "B" - 2 (două) serii cu 18 echipe

- Promovează în Divizia "A" echipele clasate pe primul loc în cele 2 (două) serii, plus câștigătoarea jocului de baraj dintre ocupantele locurilor 2 (doi) din cele două serii de Divizia "B".

Dacă două sau mai multe echipe acumulează același număr de puncte după ce au jucat toate meciurile programate, departajarea se va stabili pe baza următoarelor criterii:

- număr mai mare de puncte obținute în întâlnirile directe;
- golaverajul în întâlnirile directe;
- numărul mai mare de goluri marcate în întâlnirile directe;
- numărul mai mare de goluri marcate în deplasare în întâlnirile directe.

Dacă și după aplicarea acestor criterii, egalitatea se menține, se vor disputa jocuri de baraj;

- Retrogradează în Divizia "C" ocupantele locurilor 16, 17 și 18 din cele două serii.

DIVIZIA "C" - 4 (patru) serii cu 20 echipe

- Promovează în Divizia "B" ocupantele locurilor 1 (unu) din cele 4 (patru) serii, plus câștigătoarele jocurilor de baraj dintre ocupantele locurilor 2 (doi) din fiecare serie, astfel:

- Locul 2 (doi) din Divizia "C/1" contra locului 2 (doi) din Divizia "C/2";
- Locul 2 (doi) din Divizia "C/3" contra locului 2 (doi) din Divizia "C/4".

Dacă două sau mai multe echipe acumulează același număr de puncte, după ce au jucat toate meciurile programate, se va proceda la fel ca și la Divizia "B", după aceleași criterii.

- Retrogradează în Divizia "D" 14 echipe, ocupantele locurilor 18, 19 și 20 din fiecare serie, plus 2 (două) echipe, ocupantele locului 17, cu cel mai mic punctaj.

În caz de egalitate, se va face departajarea după criteriile prevăzute la Divizia "B".

- Promovează în Divizia "C" cele 42 echipe, campioane de județe.

II. EDIȚIA CAMPIONATULUI 1999/2000

DIVIZIA "A" - 1 (una) serie cu 18 echipe:

- Rămân în Divizia "A" echipele clasate pe locurile 1-15;
- Retrogradează în Divizia "B" echipele clasate pe locurile 16, 17 și 18;

DIVIZIA "B" - 2 (două) serii cu 18 echipe

- Promovează în Divizia "A" echipele clasate pe locurile 1

(unu) din cele 2 (două) serii, plus câștigătoarea jocului de baraj dintre ocupantele locurilor 2 (doi) din cele două serii.

În caz de egalitate, departajarea se va face după criteriile prevăzute la Divizia "B" - ediția 1998/1999;

- Retrogradează în Divizia "C" ocupantele locurilor 16, 17 și 18 din fiecare serie.

DIVIZIA "C" - 6 (șase) serii cu 18 echipe:

- Promovează în Divizia "B" 6 (șase) echipe, ocupantele locului 1 (unu) din cele 6 (șase) serii;

- Retrogradează în Divizia "D" ocupantele locurilor 16, 17 și 18 din cele 6 (șase) serii, plus 3 (trei) echipe, cele mai slab clasate, din ocupantele locurilor 15 ale celor 6 (șase) serii;

- Promovează în Divizia "C" 21 de echipe, câștigătoarele jocurilor de baraj dintre echipele campioane de județ, ce se vor disputa într-o singură manșă, pe terenuri neutre.

În situația în care, după terminarea celor 90 de minute regulamentare de joc, rezultatul este egal, partida se va prelungea cu 2 (două) reprize a câte 15 minute fiecare, fără pauză între ele, dar cu o pauză de 5 (cinci) minute între sfârșitul jocului și prima repriză a prelungirilor.

Dacă, în timpul de prelungire, una dintre echipe înscrie un gol, ea va fi declarată câștigătoare a jocului, potrivit regulii "Golul de aur", iar partida se încheie.

Dacă egalitatea se menține și după cele 30 de minute de prelungiri, adică după 120 de minute de joc, echipa câștigătoare va fi desemnată în urma executării loviturilor de la punctul de pedeapsă, în conformitate cu Instrucțiunile IFA Board din data de 26.06.1970.

Comitetul Executiv al FRF

Profilul unei afaceri românești "de rând" la 1998

DI. ing. Ioan Urșeanu este prototipul întreprinzătorului român "simplu" ce nu stăpânește zone de influență la nivelul administrației publice locale, a băncilor sau a vreunui operator economic important pe care să-l concureze cu tupeu și fără loialitate. Afacerea dlui Urșeanu, administrator al unui S.R.L. la Simeria, denumită "Marmourt", se "rostogolește" cum ar veni, natural, fără acțiuni intervenționiste care să-i îngroașe numărul comenzilor și veniturile. Lucrul e vizibil pentru oricine pășește pragul atelierului de prelucrat marmură al dlui Urșeanu. Progresul în cei șapte ani de activitate a rămas ancorat în dificultățile conjuncturale de care micul întreprinzător român, "fără spate", se lovește permanent. Este vorba în principal de inaccesibilitatea creditului, instabilitatea economică și fiscalitatea prea mare. "V-aș da un exemplu simplu despre dificultățile cu care m-am confruntat. Am făcut în urmă cu doi ani un pachet de piese de marmură în vest. Mai aveam nevoie pentru terminarea lucrării de câteva milioane de lei. Ei bine, nici una din băncile la care am apelat și am fost vă asigur la majoritatea, nu a acceptat să-mi înapoieze banii în lipsa unor garanții de natură imobiliară a căror valoare era net superioară sumei cerute. Contractul încheiat cu partenerul străin nu a avut practic nici o valoare în obținerea creditului", precizează dl Urșeanu. Instabilitatea economică naște efecte dintre cele mai neașteptate și nedorite de întreprinzător.

Ultima "modă" este ca beneficiarul să comande o lucrare, să nu mai plătească avans, iar când obiectul este gata prelucrat să nu se mai prezinte să-l achite și să-l ridice. Conform statisticii întreprinzătorului cca. 20-25 la sută din clienți își abandonează lucrările co-

Un întreprinzător „fără spate” se lovește permanent de dificultăți conjuncturale

mandate. De doi ani de zile, societatea dlui Urșeanu, plătește impozit, după ce cinci ani de zile a fost scutită de plata acestuia ca firmă de producție. Conform declarațiilor întreprinzătorului partea care se consolidează acum ca impozit pe profit era destinată în primii cinci ani dezvoltării dotărilor firmei. "Nu erau mulți bani nici înainte, dar tot am mai reușit să improvizez câte ceva. Cea mai mare realizare a fost construirea în regie proprie a unei mașini de tăiat marmura cu disc de 800 de mm. Oricum, din punct de vedere tehnologic, în lipsa resurselor de a face investiții în utilaje noi specializate, suntem nevoiți să reinventăm ce alții au descoperit acum 100 de ani. Nu exagerez deloc când vă spun asta. Recent am avut ocazia să consult un catalog de utilaje pentru prelucrat marmura editat în America pe la 1800 și ceva. Am rămas surprins ce actuale sunt acele tehnologii pentru mediul nostru economic. Din păcate, chiar și atunci când

am avut ceva bani în buzunar, m-am lovit de o rezistență fantastică, la achiziționarea de utilaje, din partea firmelor de stat nevoite să-și caseze anumite linii de producție. Am trăit scene burlești de multe ori, când s-a preferat tăierea în bucăți a utilajelor, ca fier vechi, în locul vânzării lor către sectorul privat", declară interlocutorul. Plata impozitului a făcut imposibilă continuarea procesului de dotare al societății. E greu să te gândești la prosperitate când numărul comenzilor firmei în acest an este de șase, iar valoarea lor cumulată nu trece de 70 de milioane de lei. Interlocutorul este sceptic în ceea ce privește măsurile de sprijin al I.M.M. pe care le are în vedere legislativul: "Sunt tardive, după părerea mea. Ar fi fost binevenite când oamenii mai aveau poftă să facă afaceri. Acum nu prea mai au. Eu cel puțin mi-am pierdut-o cu totul". În pachetul de facilități acordate întreprinderilor mici și mijlocii, dl Urșeanu ar cuprinde accesul la credit pe baza garanțiilor aduse de un plan de afaceri viabil, o reducere a fiscalității, precum și eliminarea criteriilor discriminării ce țin deoparte micii întreprinzători la licitațiile organizate pentru lucrările de mare anvergură.

Până la adoptarea unor astfel de măsuri, rămâne zgura efortului de întreprinzător care se consumă steril, atâta timp cât recolta plusvalorii este ținută pe loc de un mediu economic și legislativ ostil dezvoltării.

De efemeritate curcubului, momentul în care femeia devine soție, prin tulburătoarea taină a căsătoriei, naște întotdeauna un reper important și fericit al vieții. Chiar dacă ține doar o zi, sau poate tocmai de aceea, statutul de mireasă trebuie să fie încununat de strălucire înveșmântat în valurile de satin, voal și broderie ale trusoului.

"Noi avem grijă ca miresele pe care le îmbrăcăm să strălucească în veșmintele noastre", ne spune dna Dina Maniu, patron la S.C. Dina Mode SRL Deva. Firma este specializată pe confecționarea

manopera să nu poată fi plătită la adevărata ei valoare. "În prețul unei creații de 3,5 milioane de lei, manopera nu reprezintă mai mult de 500.000 de lei. Această sumă nu atinge nici măcar salariul angajatei mele care lucrează o lună de zile la ea", declară dna Maniu. O altă problemă, în acest domeniu de activitate, o reprezintă aprovizionarea. Inexistența unor întreprinzători specializați pe comercializarea de materiale specifice confecționării de vestimentație "matrimonială" face ca aprovizionarea să se facă oarecum "la ocazie" cu prețuri

O mireasă frumoasă "costă", dar merită

și comercializarea "efectelor" pentru mirese. Se produc rochii de mireasă, coronițe cu voal, coronițe pălării, buchete și flori artificiale. E aproape de neînchipuit câtă manoperă absoarbe o rochie cu "pretenții". Cu acul și cu ața în mână, cu necesarul de broderii în apropiere lângă care mii de minuscule mărgelile așteaptă fiecare să dea strălucire veșmântului, nașterea unei rochii de mireasă durează până la o lună de zile. Totul se face manual, inclusiv florile decorative ale căror petale sunt fiecare decupate, călcate și cusute de mână croitoresei. Deși rochie de mireasă se numesc toate, diferențele între acestea sunt importante atât ca aspect cât și ca preț. După gustul și puterea financiară a clienței. Cele mai ieftine rochii costă 800.000 de lei fiind cel mai des solicitate, ne spune dna Maniu, de studentele care se mărită. La extrema cealaltă, cele mai scumpe veșminte sunt comandate, de obicei, de fete ale unor țărani mai gospodari, ale unor patroni prosperi și ale țiganilor. "Țiganii ne comandă pentru fetele lor care se mărită și niște coronițe speciale, denumite "ștruț", foarte pitorești, confecționate din flori foarte înalte, multicolore și garnisite cu mult sclicici", ne spune interlocutoarea. O rochie de "top" confecționată din satin scump, ornată cu broderie și mărgelile, poate ajunge la 3,5 milioane de lei. Un trusou complet, poate costa, la vârf, 4 milioane de lei. Toate obiectele vestimentare sunt unice.

Cu toate că se lucrează mult, nevoia de a păstra un preț cât mai coborât face ca

extrem de ridicate. O broderie minusculă, de exemplu, importată din China, costă între 40 și 50 de mii de lei.

Din cele declarate de interlocutoare am dedus că datorită unei conjuncturi nefavorabile afacerea este sortită să stagneze, deși întreprinzătoarea este interesată să investească. "Cel mai grav neajuns este faptul că nu am propriul meu spațiu unde să-mi desfășor activitatea. Plătesc lunar cooperativei meșteșugărești "Mureșul", ce deține spațiul, 1,7 milioane de lei plus 20 la sută din profitul meu. În total costul spațiului meu este de cca. 2,5 milioane de lei lunar. Unde mai punem că sunt permanent perturbat în activitate de ofensiva conducerii cooperativei care intenționează scoaterea mea din spațiu având probabil o ofertă de închiriere mai tentantă. Și asta în ciuda faptului că există încheiat între noi contract de închiriere până în anul 2002. În condițiile acestea nu mă pot hazarda să-mi cumpăr noi utilaje, mașini de brodat, de cusut și să angajez personal. Aș fi interesată, de asemenea, să-mi creez o colecție de modele a firmei și un microsalon de prezentare unde clienții să poată alege în condiții civilizate. Comenzile mi-ar permite acest lucru, m-aș angaja și la un credit pentru aceasta, deși această formă de finanțare este deosebit de nefavorabilă pentru micul întreprinzător român, dar nu am certitudinea că mâine nu voi fi scoasă în stradă întregul efort devenind fără rost. Nu se poate progresa bazându-te pe nisipuri mișcătoare", a mai declarat dna Maniu.

În acest an, HUNEDORENI MĂNÂNCĂ MAI PUȚINĂ PÂINE, DAR BEAU MAI MULTĂ BERE CA ANUL TRECUT

Conform datelor publicate de statistică, pe un interval aferent a cinci luni din 1998 comparat cu aceeași perioadă a lui 1997, producția hunedoreană a scăzut la majoritatea parametrilor. S-a produs cu 30,8 la sută mai puțină huiă netă, cu 11,8 la sută mai puțin oțel și cu 14,9 la sută mai puține laminate. Producția cunoaște un declin și la capitolul principalelor produse alimentare. Cantitatea de carne tăiată în abatoare a scăzut, în intervalul precizat, cu 43,6 la sută, producția de lapte s-a diminuat cu 47,5 procente în timp ce pâinea e mai puțină cu 44 la sută. La această stare de fapt contribuie volumul imens de importuri de produse alimentare care se face din Ungaria. Singurii parametri care înregistrează o creștere sunt la producția de ciment, care prezintă o augmentare de 146,6 la sută, și la cea de bere, care a crescut cu 12,5 la sută. Producția industrială a județului pe primele cinci luni din 1998 reprezintă 82,6 la sută din cea a lui 1997 în același interval. Numărul mediu al salariaților din industrie a cunoscut, la rândul lui, o diminuare cu 43,2 procente. În ciuda conjuncturii nefavorabile, exporturile au înregistrat o mică creștere de 9,8 procente. Ca nivel de trai, statistica apreciază că, în luna mai 1998 față de luna mai 1997, prețul de consum al populației a crescut cu aproape 60 la sută.

Pagina realizată de Adrian SĂLĂGEAN

Hunedoara. Deși producție nu prea mai este poluarea nu a scăzut.

Foto: Traian MANU

Datorii mari, pedepse mici

În prezent Regionala Deva din cadrul Distribuție Gaze Naturale Târgu Mureș are de primit, de la consumatorii rău plătnici din județ, 101 miliarde de lei. Principalii debitori sunt în ordine: "Siderurgica" S.A. Hunedoara- 44 miliarde lei, "Sidermet" S.A. Călan- 25 miliarde de lei, E.M. Poiana Ruscă- 13 miliarde lei, R.A.I.L. Hunedoara- 9,5 miliarde de lei, "Retractara" Bara Mare- 1,9 miliarde de lei, Spitalul Municipal Hunedoara- 1,2 miliarde de lei, Hidroterm Trans Călan- 1,2 miliarde de lei, F.E. Paroșeni- 1,2 miliarde de lei. Sunt semnificate datorii și din partea populației la plata gazului metan consumat. Recordul se înregistrează la Hunedoara unde asociațiile de locatari au de plătit către Romgaz cca. 500 de milioane de lei. Urmează Călanul unde populația este restantă la plata gazului cu 60 de milioane de lei. Micii datornici casnici au suferit experiența nefericită a plății complete a serviciilor ROMGAG chiar în acest an la Hunedoara. Secura războiului nu a fost însă niciodată dezgropată cu adevărat între regie și marii datornici ai industriei hunedorene. Nici chiar acele reduceri ale alimentării cu gaz la limita de avarie, ne spun surse din Romgaz, n-au fost altceva decât "bombițe" menite a inflama salariații aruncate de sindicatele firmelor debitoare pentru a forța consumul în continuare. O relație invers proporțională, deci, între nivelul datoriilor și cel al penalizărilor acordate.

Subvenția pe 1998 la R.A.C. conduce la noi disponibilizări

În acest an Regia Autonomă a Cuprului va primi de la buget o subvenție de 334,8 miliarde de lei. Această sumă reprezintă, în valori reale, jumătate din banii acordati ca subvenție în 1997. Conducerea regiei, în nota de fundamentare a necesarului de subvenție gândită pentru o producție la 17.000 de angajați, a cerut pentru acest an 636 de miliarde de lei. În condițiile în care s-a primit doar jumătate din ce s-a cerut, pentru a respecta bugetul din punct de vedere al fondului de salarii, R.A.C. va trebui să disponibilizeze în această vară încă 2600 de oameni. Cheltuiala medie la 1000 de lei producție marfă în cadrul R.A.C. este de 3700 de

lei. Din cele discutate cu dl ing. Ionel Lazăr, director tehnic producție la R.A.C., disponibilizările vor fi făcute la exploatarea miniere unde cheltuielile la mia de lei depășesc media pe regie. Conform prevederilor Ordonanței 22, completată cu cele ale Ordonanței 60, cei disponibilizați vor beneficia de plata echivalentului a până la 20 de salarii. Cel mai mult se vor putea primi cca. 32 de milioane de lei. Interlocutorul crede că acest lucru va genera efecte nefirești conducând chiar la o concurență la disponibilizare și presiuni ale salariaților interesați de milioanele oferite.

Hunedoara. Din cauza unui proiect greșit din subsolul blocului 14 de pe str. Trandafirilor izvorăște un mic pârâu de apă menajeră. În subsol apă de aproape 2 m.

Foto: Traian MANU

Gina, Melinda, Diana, Mădălin sunt școlari de vârste apropiate și din localități apropiate: Petrila, Petroșani, Lupeni. S-au cunoscut pe scenele concursurilor de muzică ușoară sau la Clubul Copiilor din Petroșani unde unii dintre ei se pregătesc în arta muzicală.

Pe Gina Nistor am întâlnit-o mai întâi în emisiunile pentru copii de la TVR. Fetița de la Școala generală nr.5 Petrila devenise vedeta emisiunilor "Feriți-vă de măgaruș", "Ba da-ba nu" ș.a. unde interpreta, în special, melodiile compozitorului Dinu Giurgiu. Apoi am regăsit-o în întrecerile de muzică ușoară pentru copii de la Aninoasa și Petroșani. După ce cucerise Marele premiu, Gina a susținut un recital care umpluse scena cu cântecele și desenul coregrafic ce le însoțea. Recitalul ei a fost pentru mulți copii o autentică lecție de interpretare și conduită scenică. La ultima ediție a "Vocilor de copii" cu melodiile "Strop de senin" și "Un calculator", Gina a fost răsplătită cu Premiul special al juriului. Înaintea spectacolului de gală, când se știa că Diana, fetița din clasa a V-a a Școlii generale nr.2 din Lupeni va fi onorată cu Marele premiu, Gina s-a

apropiat de mama acesteia, felicitându-o pentru izbânda fiicei, apoi i-a propus: nu vrei să mergem la compozitorul Dinu Giurgiu, la București, pentru viitoarele melodii ale Dianei? Mama Dianei i-a zămbit îngăduitor, apoi s-a scuzat: "Îți mulțumesc, Gina, pentru gândurile tale frumoase, dar eu mai am acasă doi băieți cărora trebuie să le port de grijă. Voi reflecta însă la propunerea ta și, poate, peste câțiva ani..."

"Aș vrea să fiu artistă"

Mădălin Shuhan, de la Școala generală nr. 5 Petroșani, care la întrecerile muzicale de la Petrila, Aninoasa și Petroșani a concurat la categoria de vârstă 11-13 ani a cucerit, ca și în anii trecuți, nota maximă. În ținuta-i elegantă, care-i dă, parcă, o prestanță aparte, Mădălin aduce în scenă melodii calde care cuceresc publicul și prin melos, și prin vers: "Un copil e trist",

"Noapte de vis", "Să vii tătucule 'napoi" ("Mi-ai promis o lume bună/ Și mi-ai dat numai minciună"... "Nu suntem marionete/ Suntem suflete perfecte"). Mădălin este iubit, așteptat de public, de când concursa la categoria 6-8 anișori. Și niciodată el nu dezmente așteptările publicului, așa cum și la școala din cartierul Aeroport nu dezmente așteptările dascălilor săi.

Melinda Băluță e genul opus lui Mădălin. Ea e numai ritm, numai joc, numai neastâmpăr. Aparițiile ei scenice pun în încurcătură evoluțiile colegilor de la aceeași categorie de vârstă (11-13 ani). Nici juriului nu-i este ușor când Gina, Melinda, Diana și Mădălin, concurând la aceeași categorie, au dreptul, prin talent și interpretare, să urce pe podiumul laureaților. Dar se găsesc modalități de a-i departaja - chiar dacă au obținut nota maximă - cum s-a întâmplat și în întrecerile din această vară. Unul a cucerit Marele premiu, altul premii speciale sau locul I. Melinda, care declara deschis "Aș vrea să fiu artistă" s-a ales cu Premiul artistic. L-a meritat!

Lucia LICIU

Un solist în afirmare

VALENTIN CRAINIC - un nume frecvent întâlnit în ultimii ani în spectacolele folclorice din județ. Dincolo de nume e un fecior de moț, un tânăr zvelt, frumos la chip, "moderat" în manifestări și matur în gândire, pentru anii pe care-i are. Valentin s-a născut în august 1979 la Deva și tocmai a trecut, cu bine, peste emoțiile bacalaureatului. Este absolvent al secției de filologie-teologie din cadrul Liceului Pedagogic "Sabin Drăgoi" Deva. După ce-și va fi "asigurat spatele", solicitând un post de suplinitor în învățământ, se va pregăti intens pentru admitere la Facultatea de Teologie Arad. De fapt pregătirea sa pentru domeniul teologic a început acum 8 ani iar de anul trecut, în mod special, pentru examenul de admitere în învățământul superior. Visează să-și ia licența în muzică și să ajungă profesor de muzică psaltică.

Debutul scenic s-a petrecut în toamna lui 1996 la Cozia, unde "dna Elis Ursu m-a luat de probă cu ansamblu folcloric "Silvana", al Casei de Cultură Deva." Acest început i-a fost de bun augur, de

atunci întâlnindu-se cu publicul de mai multe ori iar dna Ursu continuând să se ocupe de el, ajutându-l mult să-și formeze "un stil mai săltăreț, necesar interpretării țărilor". Însă descoperirea talentului său de solist vocal este dl prof. Gheorghe Bercea, care i-a fost diriginte. De asemenea a fost sprijinit de cunoscutul interpret de muzică populară Drăgan Muntean, "care i-a ajutat pe toți tinerii". A cântat în ansamblul "Dor" al foștilor și actualilor elevi ai liceului pedagogic.

Muzica pe care-o cântă e din zona moșilor, din Bucium și Abrud, unde-și are majoritatea rudelor. Copil fiind tatăl îl lua cu el la sărbătorile de la Bucium, unde rudele sale, în special unchiul, au preluat folclorul local. De la ei a învățat și el melodiile prelucrându-le apoi cu ajutorul sintetizatorului său electronic. Acum are un repertoriu propriu, cu 11 piese autentice (între care o purtată, o doină, o învărtită și o țarină). Aceste cântece nu se regăsesc în repertoriul altor soliști de muzică populară și le-a primit de la Eugenia Macavei, care a fost culegătoare de folclor, interpretă și dirijoare de cor. Și costumul său este tot din Bucium și tot autentic, pentru găsirea lui fiindu-i necesar un an de căutare.

Pe lângă cele "peste 15 apariții scenice" (nu le știe numărul exact, căci nu s-a gândit să le numere), a fost prezent în trei emisiuni ale Devasat - Antena 1 Deva, o dată la TVR Timișoara și la ediția a II-a a "Moștenitorilor" la Televiziunea Națională. Participarea la emisiunea Marioarei Murărescu o consideră șansa pe care un tânăr o are în lansarea sa artistică.

Valentin Crainic dorește să studieze cât mai mult folclorul din zona unde își are rădăcinile și să-l valorifice. Îl deranjează așa-zisul folclor care a inundat piața și care-l poate distruge pe cel autentic. Nu are nimic împotriva cântecelor de petrecere dacă sunt bune (după el sunt și multe proaste). Dar crede că un interpret cântând prea mult la nunți își strică vocea. Pentru că el se respectă, face "un număr-două încât lumea să rămână cu un gust dulce", dar nu cântă o noapte întreagă pentru nuntași pentru a-și proteja și glasul și repertoriul. Și bine face, pentru că Dumnezeu l-a înzestrat cu calități vocale care-i permit să abordeze orice gen muzical și este o plăcere pentru auditoriu să-l asculte cântând și doine și țarine și folk dar și muzică religioasă.

Viorica ROMAN

DIALOGURI DORA,

<<De ce trebuie un băiat să părăsească fata care nu vrea să facă dragoste cu el?>>

Nu, nu trebuie neapărat să o părăsească, Dora, însă sunt destui băieți care atunci când fetele nu le cedează ușor se mulțumesc să le părăsească și să caute o altă "faleră".

Ești încă în liceu și sunt de acord cu tine când spui că mai vrei să amâni timpul când vei începe o viață sexuală. Asta cu atât mai mult cu cât vrei ca "prima oară să fie din dragoste nu doar că așa vrea el"! Și aici ai dreptate. Mai bine să regreti că ai pierdut un astfel de prieten decât să regreti că ai cedat și ai fost dezamăgită.

Dragostea nu înseamnă doar actul sexual, iar dacă acest prieten te părăsește după primul tău refuz, îmi pun întrebarea

dacă te iubea cu adevărat sau doar își dorea încă un act sexual în palmaresul său masculin. Din păcate băieții de azi, nu se laudă că au iubit o fată ci că: <<am avut-o și pe asta!>>.

Cred că ai avut tot dreptul să refuzi, să pui într-un timp viitor primul tău act de dragoste sexuală. Cel care te va iubi cu adevărat va avea răbdare cu tine și tu vei simți când îl vei dori și pe plan sexual. Atunci vei vedea că un eventual refuz nu va aduce abandonul, căci iubirea este îndelung răbdătoare și mult îndurătoare.

Nu te necăji, cu siguranță vei întâlni adevărata dragoste și vei cunoaște și bucuriile carnale. Ai răbdare cu tine, viața e înaintea ta.

Ina DELEANU

TINERETEA ... în definiții

> "singura vârstă ce dă roade pentru viitor."

G. Leopardi

> "dimineața vieții, ca dimineața zilei, plină de puritate, de imagini și armonii"

Chateaubriand

> "un fel de a te înșela care se schimbă destul de iute într-un fel de a nu mai putea nici să te înșeli!"

Paul Valery

> "tinerețea se învață și, prin urmare, strălucită este acea tinerețe la care ai ajuns prin maturitate."

G. Călinescu

> "blondă zeiță pe care un templu nu o poate cuprinde"

G. Nadaud

> "resortul însuflețirii unui neam; termometrul spiritului de jertfă al societății."

O. Goga

Selecție de Ilie LEAHU

Un gând și o poantă la

CLUB T

Iubire

"În clipa unei despărțiri, cel care nu iubește cu o dragoste adevărată spune cuvinte tandre, căci dragostea nu se exprimă direct."

Proust

MUSIC BOX

Albumul Diver Down a fost răsplătit cu platină deși a avut cronici controversate. Pe el figurează piesele: Where Have All The Good Times Gone!/ Hang 'em High/ Cathedral/ Secrets/ Intruder/ Oh Pretty Woman/ Dancing In The Street/ Little Guitars (Intro)/ Little Guitars/ Big Bad Bill (Is Sweet William Now)/ Full Bug și Happy Trails. Primul single extras din album intitulat Oh Pretty Woman (cover după Roy Orbison) a atins locul 12 în Billboard la 13.03.1982 și a fost urmat de Dancing In The Street (cover după Martha And The Vandellas) No. 38 la 26.06.1982 și Where Have All The Good Times Gone (cover după The Kings).

Deși toate piesele sunt realizate cu profesionalism, unele

depășind chiar versiunile originale (vezi Hang 'em High și Big Bad Bill), albumul Diver Down pune în evidență orientările diferite ale lui Roth și ale celorlalți membri ai grupului. Pentru prima dată apar influențe funk și chiar soul pe care Roth le-a moștenit din mediul în care a crescut. Friecțiunile dintre Eddie și David se accentuează Roth dorind să se impună nu numai pe scenă ci și la compoziție aducând idei radicale opuse față de ale celorlalți. Într-un interviu Eddie afirma: "Discul este slab iar pe unele piese le urăsc deși sunt best selleruri. Grupul nu mai poate continua așa. Pe David îl interesează numai piesele de dans pe care să se poată prosti. Noi iubim rockul și de aceea vom cânta totdeauna rock. Dacă lui David nu îi

convine nu are decât să părăsească formația".

Turneul de promoție al albumului a durat peste șase luni, albumul Diver Down situându-se la sfârșitul lui 1982 pe locul 60 în topul de albume Billboard.

În vara lui 1983 grupul este invitat ca head liner la US Festival grupul primind din partea organizatorilor fabuloasa sumă de 1.500.000 de dolari. După un scurt turneu sud american, grupul își ia o vacanță binemeritată timp în care David Lee Roth participă la o expediție în Amazon organizată de fundația "The Jungle Studs". Reuniți sub comanda producătorului Ted Templeman cei de la Van Halen încep lucrul la un nou disc. Presiunea era foarte mare deoarece grupul dorea să se impună și dincolo de ocean.

Van Halen (VI)

Albumul intitulat sugestiv "1984" a apărut pe piața la 01.01.1984 fiind de departe cel mai reușit album al grupului Van Halen. Adăugând la soundul hard-rock caracteristic grupului Van Halen sintetizatorul mănuit cu siguranță de Eddie, a rezultat un rock modern cu priză la public dovedită vânzările de 4 milioane ale albumului și numeroasele singlesuri de top. 1984 a figurat pe locul 2 în Billboard (timp de cinci săptămâni consecutiv) și a fost primul album ce a intrat în topul britanic ocupând locul 15. Pe 1984 figurează piesele: 1984/ Jump/ Panama/ Top Jimmy/ Drop Dead Legs/ Hot For Teachers/ I'll Wait/ Girl Gone Bad și House Of Pain. (-Va urma-)

Horia SEBEȘAN

Pereche de dansatori din Macedonia, prezentă la Festivalul Internațional de Folclor pentru Copii și Tineret "Carpatica"
Foto Traian MANU

MICA PUBLICITATE

VANZARI
CUMPARARI

• Vând în Hațeg livadă pruni. Tel. 056 148946, seara (7736)

• Vând 500 mp teren intravilan, str. 1 Mai, Simeria. Tel. 032/177361 (9039)

• Vând apartament 2 camere, Deva, str. Minerului, 40.000.000 negociabil. Tel. 718946 (8668)

• Vând casă mare, pământ, pădure, satul Lăsău, nr.106, Lăpușiu (8661)

• Vând garsonieră Geoagiu Băi, centru, posibilități privatizare. Informații Săliște, tel. 118 (8669)

• Vând apartament 3 camere. Tel. 230862 (8665)

• Vând sau schimb apartament 4 camere, modificat 3 camere, zona Progresul, 105.000.000 lei. Tel. 620065 (8671)

• Vând garsonieră, Dacia, bl.8, ap.46, etaj 3. Tel. 623914, orele 10-13, 16-20 (8674)

• Vând casă Ilia. Tel. 218771, sau str. Libertății, nr.3 Ilia (3489)

• Vând casă, grădină, teren în Ghelari, str. Ghiocilor, nr.3. Informații la adresă sau la tel. 217804, după ora 17. (9035)

• Vând casă, poziție centrală, Orăștie, cu toate posibilitățile. Tel. 054/241158 (7886)

• Vând casă trei camere, curte mare, grădină, apă, gaz, canalizare. Orăștie, Unirii 115, tel. 646158 (7887)

• Vând garsonieră confort 1, mobilată, Orăștie, Pricazului, bloc 74/25, tel. 242416 (7889)

• Vând mașină metalică de tâmplărie, cu abricht, freză, circular, 380 V. 627787, 214590 (7744)

• Vând mașină multicar, negociabil. Dobra, str. 1 Decembrie, bl.2, ap.3 (8663)

• Vând Dacia 1310, fabricație 1991. Simeria tel. 260205, orele 19-21 (8670)

• Vând TV izotermă, cu piese schimb. Baia de Criș, tel. 490 (BP)

• Vând dubă frigorifică, tel. 094/525225. (9010)

• Vând Dacia 1310, 1982, mașină cusut Nicoleta, nouă. Tel. 247346 (7888)

• Vând Dacia 1310, 1989, remorcă 750 kg. Informații tel. 716385 (8197)

• Vând motocicletă Yamaha 250 DT, nouă, preț negociabil. Tel. 770153 (7211)

• Vând frigider Arctic 240 l, stare foarte bună. Tel. 213962 (8653)

• Vând componente de caroserie Ford Sierra 5 uși și motor de 2000 cm.c, 6 în V. Tel. 242930 (8666)

• Vând favorabil societate comercială, negociabil. Informații în Banpotoc, nr. 192 (8667)

• Vând SRL. Tel. 216534, după ora 15 (8662)

• Vând dormitor complet și dalmațieni pereche, 1 an. Tel. 621446. (9041)

• Vând microbuz VW Transporter, înmatriculat, stare foarte bună. Informații la tel. 731271 sau 094/598636 (7210)

INCHIRIERI

• Ofer spre închiriere magazin, circa 40 mp. Tel. 712234 (8198)

OFERTE DE
SERVICII

• Angajăm șoferi distribuitori pentru produse alimentare, cu garanții materiale solide. Tel. 262262, 094 525225 (8675)

• Firmă particulară angajează economist (contabil). Condiții: vechimea minimă 5 ani în contabilitate. Salarizare foarte bună. Numai cu carte de muncă. Informații tel. 092/301942 (9037)

• **NOU ÎN ROMÂNIA!!!** Vă motivează un profit de plus 300 dolari pe lună, în societatea românească, fără investiție financiară? Toată lumea poate profita dar numai persoanele ambițioase pot reuși în posturile: vânzări directe, organizare, conducere. Fără limită de vârstă. Experiența nu este necesară. Dra. Ofelia, T, 054/627527 (9029)

• SC Transilvania Multi Media Trading SRL vă oferă PAGERE Motorola Advisor și servicii paging acces non stop performante. Aveți deja un pager? SC Transilvania Multi Media Trading SRL vă oferă posibilitatea preluării aparatelor dvs, din orice altă rețea de radio paging fără a plăti taxa de conectare și modificări tehnice necesare achitând numai abonamentul în avans o perioadă de 3 luni. În plus vă stăm la dispoziție cu servicii noi. Contactați-ne la tel. 054/217860 sau la sediul din Deva, str. A. Șaguna nr.4, Pager Motorola Advisor 65 dolari plus TVA. Abonament 3 luni GRATUIT!

PIERDERI

• Pierdut mapă cu actele: contract apartament, certificat deces, libret CEC, Popa Emil și depozit BANKOREX Deva, Popa Nicolae. Le declar nule. Posesorul actelor poate fi găsit la tel. 718326 Hunedoara (8199)

• Pierdut carnet student și legitimație călătorie pe numele Tarnovschi Daniela. Le declar nule.

ACUZAT SUB ȘOC ELECTRIC

Un judecător al tribunalului din Long Beach, California, a provocat stupoare în sala de ședință, ordonând administrarea unui șoc electric unui acuzat care îl întrerupea mereu, a anunțat ziarul Los Angeles Times, transmite AFP.

Persoanele prezente în sală au declarat ziarului american că acuzatul, Ronnie Hawkins, în vârstă de 48 de ani, a devenit rigid, cu mușchii feței contractați, în cursul celor opt secunde cât a durat șocul electric. Procesul a fost amânat până pe 29 iulie, acuzatul având nevoie de timp pentru a-și reveni.

Este pentru prima dată când o "centură de securitate electronică" este activată, de la data la care biroul șerifului din Los Angeles a autorizat folosirea acesteia în cazul acuzațiilor violenți sau foarte periculoși. Ronnie Hawkins era judecat în termenii unei legi californiene care prevede că un acuzat care a comis de trei ori aceeași infracțiune, chiar și minoră, poate fi condamnat pe viață. Conform cotidianului american, mai mulți reprezentanți ai lumii judiciare au fost indignați de decizia judecătorului Joan Comparet-Cassini. Procurorul general Mathew Huey a declarat că decizia a fost "oribilă".

Organizația Amnesty International a lansat, încă din urmă cu doi ani, o campanie împotriva folosirii acestor centuri. Până în prezent, ele au fost folosite de 27 de ori în cinci ani, în peste 15 state americane. Dintre aceste 27 de cazuri, de opt ori utilizarea centurii a fost accidentală. Acest mijloc de securitate este fabricat de către o societate particulară din Cleveland, Ohio.

MEDIAFAX

Michael Douglas - invitat
de onoare

Actorul american Michael Douglas va fi invitat de onoare al Festivalului de film american de la Deauville, care va avea loc între 4 și 13 septembrie, transmite AFP.

În deschiderea Festivalului va fi prezentat cel mai recent film al lui Steven Spielberg, turnat în Normandia, "Saving Private Ryan", cu Tom Hanks și Matt Damon.

Michael Douglas va fi omagiat în cadrul festivalului atât în calitate de actor, cât și de producător. Actorul american a primit un premiu Oscar în calitate de producător al filmului "Zbor deasupra unui cuib de cuc", regizat de Milos Forman. Acest film va fi proiectat în cadrul Festivalului de la Deauville, alături de "A Perfect Murder", cea mai recentă peliculă în care joacă Michael Douglas. Alături de el, în acest film apare Gwyneth Paltrow, noua stea a Hollywoodului.

În cadrul festivalului de la Deauville vor mai fi prezentate "Zorro", cu Antonio Banderas și "Lulu on the Bridge", cu Mira Sorvino și Harvey Keitel.

Festivalul va mai cuprinde o secțiune specială, dedicată "scurt-metrajului inedit", în care filmele ce se vor afla în competiție vor fi analizate de un juriu prezidat de regizorul francez Jean-Paul Rappeneau.

MEDIAFAX

Diguri mobile pentru salvarea
Venetiei

O comisie internațională de experți s-a pronunțat în favoarea unui proiect controversat de salvare a Venetiei care prevede instalarea de diguri mobile pentru a împiedica creșterea nivelului apei în celebrul oraș italian, transmite AFP.

Proiectul recomandat de comisia internațională constă în instalarea unui sistem de diguri mobile la gurile de acces la mare, care se vor ridica automat în

cazul în care apare riscul de inundare a unei părți a orașului.

Purtătorul de cuvânt al "Comisiei celor cinci țări", belgianul Philippe Bourdeau, președintele Agenției Europene pentru Mediu, a anunțat în cadrul unei conferințe de presă că specialiștii au transmis avizul favorabil acestui proiect președintelui Consiliului italian, Romano Prodi.

MEDIAFAX

Instruirea și perfecționarea -
un proces neîntrerupt

De curând Inspectoratul de stat teritorial pentru protecția muncii Hunedoara-Deva a trecut la organizarea unor cursuri de formare-instruire-perfecționare a personalului care activează în cadrul compartimentelor de protecția muncii organizate la nivelul agențiilor economice. Cursurile se desfășoară în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecția muncii intrate în vigoare odată cu apariția Legii Protecției Muncii nr.90/1996.

care activează în domeniul protecției muncii.

În etapa cooptării primilor cursanți (mai întâi, din cadrul compartimentelor de protecția muncii din marile unități) am avut și unele surprize, cum ar fi refractaritatea unor conducători ai agențiilor economice care au nevoie permanent de tot felul de lămuriri privind aceste cursuri, necesitate care, în fond, decurge din prevederile legislației de protecția muncii. În plus este vorba și despre percepția

În domeniul protecției muncii

În prezent se află în derulare seria a II-a a acestor cursuri, dintr-un prim ciclu de trei serii, urmând ca din data de 1 septembrie a.c. acestea să se desfășoare continuu, până la cuprinderea tuturor persoanelor cu atribuții în domeniul protecției muncii. Cursurile au o tematică amplă, ele beneficiind de aportul unor lectori valoroși ai MMPS, Institutului de Cercetări Științifice pentru Protecția Muncii București etc.

Participanții sunt admiși la curs după ce au trecut probele unui test psihoprofesional de personalitate. Cursurile debutează cu o temă foarte interesantă "tehnici de comunicare", menită să familiarizeze pe participanți cu ideea că în transmiterea unor mesaje sau informații trebuie găsit și utilizat un limbaj adecvat, astfel încât să fie eliminate sursele perturbatoare, ca ele să ajungă la receptor în totalitate.

Predarea temelor are un caracter interactiv și practic bazându-se pe exerciții efectuate în grupuri în scopul de a stimula gândirea și de a spori gradul de participativitate a cursanților. În timpul expunerilor se utilizează retrodiaprojectorul și flip-chartul, fapt care conduce la o creștere considerabilă a calității acestora. În același timp se mai urmărește îmbunătățirea tehnicilor și metodelor de comunicare, control și inspecție;

abordarea unitară a unui sistem informațional eficient capabil să furnizeze datele necesare pentru analizarea corespunzătoare a unor stări de fapt, în vederea găsirii celor mai bune metode de prevenire a unor stări preaccidentale; îmbunătățirea stilului și a tacticilor utilizate în timpul cercetării accidentelor de muncă; crearea unei mentalități menite să conducă la creșterea profesionalismului celor

greșită a rolului acestor cursuri în procesul formării, instruirii și perfecționării propriului personal care își desfășoară activitatea în domeniul protecției muncii. Un conducător care are compartiment de protecția muncii cu mai mulți salariați, înțelege să trimită la instruire doi membri mergând pe ideea că aceștia, la rândul lor, să-i instruiască pe ceilalți (?). Deocamdată, o astfel de intenție ne-a fost adusă la cunoștință. Dacă viitorul imediat va confirma acest lucru, ne rezervăm dreptul de a-i face public numele "inventatorului". Unde s-a mai văzut așa ceva? Utilizându-se un astfel de procedeu, atunci, prin extrapolare, putem înțelege că va fi suficient dacă acest conducător, având un inginer, printr-un astfel de sistem, îi va putea înmulți la infinit, fără cheltuieli, saturând unitatea de ingineriași!

Ne întrebăm, uneori, de ce nu toți conducătorii înțeleg faptul că în primul rând legea trebuie respectată? Ca această lege să-i poată apăra, este în interesul lor să aibă, în cadrul compartimentelor de protecția muncii, personal cu o bună pregătire, pentru că de aceasta depinde bunul mers al tuturor activităților ce se desfășoară în domeniul protecției muncii, domeniu în care responsabilitatea legală o are chiar conducătorul.

În pofida unor astfel de probleme cursurile vor continua, în cadrul acestora urmând a fi cuprinși, rând pe rând, responsabili cu protecția muncii și persoane cu atribuții în domeniu din toate activitățile economice din sectorul de stat și privat.

Ing. Alexandru Radu

Inspector șef al Inspectoratului de stat teritorial pentru protecția muncii Hunedoara-Deva

D.G.M.P.S. - Oficiul Județean de Forță de Muncă și Șomaj Deva
SITUAȚIA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, LA DATA DE 14.07.1998

administrator	1	cusător piese din piele și înlocuitori	22	maistru mecanic	1
agent comercial	21	cusător piese la încălțăminte	14	măcelar	25
agent de asigurare	30	distribuitor presă	1	mecanic auto	1
agent pază și ordine	20	economist în industrie	6	mecanic mașini confecții	2
agent reclamă publicitară	20	electrician aparate măsură, control și automatizare	1	muncitor necalificat	43
aplicator de detalii la produse din ceramică	5	electrician auto	1	operator calculator electronic și rețele	2
arhitect	2	electrician de întreținere și reparații	3	ospătar (cheiner)	8
arhitect urbanism, peisagistică și amenajarea teritoriului	1	electronist	2	patiser	2
asistent maternal profesionist	6	fierar-betonist	5	paznic	3
barman	12	frezor universal	1	strungar universal	2
betonist	1	frigotehnist	4	sudor autogen	9
bobinator aparat electric	1	gestionar depozit	5	șofer mașină de mare tonaj	2
brutar	9	inginer construcții civile, industriale și agricole	5	tâmplar universal	6
bucătar	6	inginer mecanic	2	tâmplar mecanic	6
cofetar	5	inginer mecanic confecții	3	tehnician constructor	2
confectioner tricotate după comandă	15	instalator apă, canal	3	tinichigiu carosier	4
confectioner - asamblor articole din textile	87	încărcător descărcător	6	tricotor	15
contabil șef	1	lăcătuș mecanic	23	vânzător	30
croitor	18	maistru în industria textilă-pielărie	4	vopsitor auto	2
				zidar rosar-tencuitor	4
				zugrav, vopsitor	1

				tot. locuri de muncă vacante 542	

Informații despre locurile de muncă vacante comunicate de către Oficiul Județean de Forță de Muncă și Șomaj Hunedoara-Deva puteți primi de la Centrul de Informare și Documentare, Clubul Șomerilor Deva, precum și de la Birourile de Forță de Muncă și Șomaj din Hunedoara, Călan, Orăștie, Brad, Simeria, Hațeg, Petroșani, Lupeni, Vulcan, Ilia, în zilele de luni, marți, miercuri, joi, între orele 8.30 - 12.30

KLEYN BUSES- OLANDA
VINDE din stoc **AUTOCARE**
noi și second hand. Tel/fax: 01-321.40.96, 01-321.79.81 (OP)

NUTRIENTUL S.A.
VINDE din producție proprie
Pui calitate I
Greutate medie 1,3-1,5 kg
la prețul de 15.900 lei/kg

Carcasă și preparate din porc

Căutăm distribuitori de nutrețuri concentrate și concentrate lăptășe
Informații la tel: 059-370.603;
059/370.572; 059-453.051

CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA

organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante

Nr. crt.	Denumirea postului	Nr. posturi	Condiții de studii	Vechime în specialitate
1.	Șef serviciu urbanism	1	S arhitect sau inginer construcții civile	
2.	Subinginer	1	SSD construcții civile și industriale	

Concursul se va desfășura la sediul Consiliului județean Hunedoara, în ziua de 30.07.1998, ora 10,00.

Relații suplimentare la telefon 211350, int. 175.

Banca Internațională a Religioșilor S.A. Sucursala Deva

Începând cu data de 13 iulie 1998 nivelul dobânzilor în lei ce se plătesc la disponibilitățile din contul curent și depozite la termen este:

I. La disponibilitățile din conturile curente		Persoane juridice, unități de cult și alte instituții și organisme		Persoane fizice, personal deservit de cult	
		11%		11%	
		Constituite de:		Constituite de:	
		Agenți economici și alte instituții și organisme		Unități de cult	
		Persoane fizice		Pers. deserv. de cult	
1 luna	39%	44%	43%	44%	44%
2 luni	-	-	36%	37%	-
3 luni	40%	45%	44%	45%	-
6 luni	39%	44%	43%	44%	-
9 luni	39%	44%	43%	44%	-
12 luni	37%	38%	47%	48%	-
24 luni	-	-	42%	43%	-

Limita minimă pentru constituirea unui depozit este de 15.000.000 lei pentru persoane juridice, 300.000 lei pentru unitățile de cult și persoanele fizice.
Pentru depozitele pe termen de 2 luni se va menține dobânda convenită inițial până la expirarea valabilității acestora.

Liceul Teoretic "Aurel Vlaicu" Orăștie

solicită oferte de preț pentru executarea următoarelor lucrări:

- reparații tencuieli exterioare (fațadă);
- zugrăveli și vopsitorii la sala festivă;
- reparații la instalațiile sanitare.

Relații suplimentare se pot primi la sediul Liceului, str. Gh. Lazăr, nr. 8, telefon 241196.

Ofertele se vor depune în plic sigilat până la data de 29 iulie 1998.

SC ROMAVICOM SRL DEVA

Fermă particulară de păsări situată în Mintia, zona Mureș, platforma Casa Agronomului, vinde pui de carne zilnic, între orele 7-15.

Informații suplimentare la telefon 233484.

SC ELVILA IMP-EXP SRL

Deva, str. Depozitelor 2A
angajează:

- barman;
- bucătar;
- brutari;
- muncitori necalificați.

Informații la tel. 230491, 220549.

S.C. FRĂȚII OPREAN COM S.R.L.

- rolmenți;
- uleiuri și unsoare LUBRIFIN;
- simeringuri;
- corpuri abrazive ABRUM;
- curele;
- garnituri sisteme de frână;
- cuzineți;
- coliere și furtune alimentare.

Deva, str. N. Bălcescu, bl.34, parter (lângă Banca Dacia Felix)

De NOI aveți nevoie!

SC AGROMICIA SA VETEL

Vinde la licitație

Mijloace fixe amortizate (utilaje agricole, clădiri, mijloace auto). Licitația va avea loc la data de 31.07.1998, ora 10,00, la sediul societății din Mintia, str. Luncii, nr. 5, și va continua în fiecare zi de vineri a săptămânii până la epuizare.

Relații suplimentare la telefon 215999.

SC CONSUL DEVA S.A.

SOCIETATE DE SERVICII INFORMATICE AUTORIZATĂ DE
CENTRUL DE PREGĂTIRE ÎN INFORMATICĂ - BUCUREȘTI
ORGANIZEAZĂ

- 1)Cursuri de pregătire în informatică;
- 2) Club de calculatoare pentru elevi.

Cursanții și elevii dispun de un laborator dotat cu calculatoare moderne, rețea de calculatoare și acces la Internet.

Data începerii cursurilor este 20 iulie 1998.

Se acordă diplome autorizate de C.P.I. - București și recunoscute de Ministerul Educației Naționale.

Informații suplimentare la telefoanele 216257, 211130 și la sediul din Deva, b-dul Decebal, bloc P mezanin.

Societate comercială

Vinde prin depozitul-magazin situat
în incinta S.C. Polidava S.A. Deva (tipografia veche)
următoarele produse:

Alcool 87	lichior căpșuni 32
vodcă 32	lichior vișine 25
rom Jamaica 32	Lichior cireșe negre 20

De asemenea, vinde:

Bere Silva 1/2
Bere Regun 1/2
Apă minerală Bucovina 1,5 L
Hârtie igienică

Relații la depozit tel: 225904, orele 10-14.
La cerere, marfa poate fi adusă la unitatea dvs.

SC SERV AGR DEVA str. Hărăului, nr. 41

Vinde grâu de sămânță certificată, soiul
Arieșan, contra cupoane vară-toamnă.
Informații la telefoanele 217745,
092341449.

Asociația de proprietari nr. 10

organizează licitație pentru contractarea următoarelor
lucrări la blocul AB 18:

- REPARAȚII - subsol tehnic - înlocuire conducte
- curățenie subsol
- dezinsecție
- deratizare
- REPARAȚII - acoperiș - tabla pe schelet din lemn
- alte variante.

Primim oferte de lucrări în scris la sediul asociației din apartamentul
47, scara 3, bloc AB18, Aleea Muncii, Gojdu.

De asemenea angajăm personal pentru lucrări de curățenie pe cele 4
scări, și intrările în bloc, cu contract de prestări servicii pentru 3 ore/zi.

IN ORICE OCAZIE,
PUBLICITATE PRIN
"CUVANTUL LIBER"

SC SIDERURGICA S.A. HUNEDOARA

MAJOREAZĂ PREȚURILE PRODUSELOR SALE

ÎNCEPÂND

CU 20 IULIE 1998.

- Conform Legii 21/1996, art. 4.
- Indicele maxim de creștere este 6% față de prețurile practicate din data de 01.03.1998. Indicele global de creștere rezultat se aplică la prețul de vânzare determinat conform D 232/82 și Baremului MET2/81.

Anexa cu indicii de creștere a principalelor produse se pune la dispoziția tuturor beneficiarilor prin intermediul Serviciului Desfacere - Biroul Facturări.

Tel. (054) - 716121, 716131, 716521, 712783, int. 1247, 1806.

Școli care se autogospodăresc

Proiectată printre pomii verzi de la intrare clădirea Școlii Generale Bretea Strei apare de un alb strălucitor. Și mozaicul de la ușa principală a școlii amintește că aici lucrările de reparații s-au făcut relativ recent. Mai exact, ele au fost efectuate anul trecut atât în interior cât și în exterior (s-a reparat acoperișul, s-au curățat sobele, s-a zugrăvit și s-a vopsit lemnăria). Acum școala nu mai are nevoie de igienizare interioară. Doar într-o sală de clasă, susține dl Tiberiu Simon, directorul școlii, trebuie zugrăvit pentru a se înlătura urmele infiltrărilor de la apa de ploaie.

Nici celelalte școli din comună nu au nevoie de reparații în această vară. Doar ceva remedieri interioare și la acoperiș se impun la Ocoluș Mare; lucrări interioare sunt necesare și la Vâlcelele Bune. În rest clădirile școlilor se prezintă bine, acestea "dispun de o bază materială corespunzătoare". Spre deosebire de alte școli, mai ales din mediul urban, acestea au și surse proprii pentru a se autogospodări, rezultate din valorificarea loturilor școlare și cupoanelor agricole. Firește că de cheltuielile mari se ocupă Primăria Bretea Strei, dar pentru întreținere sau unele dotări școlile se descurcă pe cont propriu. În această perioadă urma ca directorul de la centru împreună cu contabilul primăriei să treacă pe la toate școlile spre a vedea necesarul de lemne și pe baza bonurilor valorice acestea să-și poată aduce combustibilul până la toamnă.

Când am intrat în Școala Generală Bretea Strei, primul pe care l-am întâlnit a fost dl Simon. Împreună cu un grup de elevi revizua materialele afișate pe holurile școlii (panouri cu imagini

din diverse țări - în fața cabinetului de limbi străine, tablourile unor oameni de știință, scriitorii sau domnitorii români, lucrări ale copiilor ș.a.). Unele trebuiau refăcute, altele noi urmau să se alăture celor deja existente. Împreună cu dl director am trecut în revistă școala în care un grup de absolvenți de clasa a VIII-a se pregăteau în acel moment împreună cu dascălii lor - dna Olga Popovici și dl Ioan Tăușean - pentru admitere la liceele din Călan (majoritatea), Simeria sau Deva.

Valorificând terenurile agricole proprii școala va avea fondurile necesare pentru achiziționarea unor covoare pentru biroul directorului și cancelarie, mochețele existente urmând să dea un plus de eleganță holurilor școlii. De un sprijin deosebit se bucură școala din partea Misiunii "Viața în Iisus Hristos", cu sediul în Vâlcelele Bune. La sărbătorile religioase și la serbarea școlară misiunea a dăruit copiilor pachete special făcute pentru ei (după vârstă și sex). Aceeași misiune a donat grădiniței din incinta școlii mocheta care acoperă pardoseala.

Prin interesul acordat de primărie, resursele proprii și donații școlile din comuna Bretea Strei au o situație bună. Cadrele didactice care predau aici se pot bucura în liniște de vacanța mare, fără emoții în privința condițiilor în care noul an școlar va putea debuta și se va derula. Poate doar cu preocuparea pentru schimbările pe care le aduce reforma învățământului românesc.

Viorica ROMAN

Afaceri ilegale cu bilete de odihnă și tratament 130.000.000 de lei prejudiciu!

De puțină vreme, lucrători ai Inspectoratului de Poliție al Județului au finalizat cercetările într-un dosar penal privind afacerile ilegale cu bilete de odihnă și tratament la unele unități miniere din Valea Jiului.

Respectivul dosar a fost înaintat Parchetului de pe lângă Tribunalul Hunedoara cu pro-

punere de trimitere în judecată a unui număr de 12 persoane, pentru comiterea infracțiunilor de fals material în înscrisuri oficiale, uz de fals, înșelăciune și evaziune fiscală.

Prejudiciul produs este de 130.000.000 de lei.

Verificările vor continua și la alte unități miniere. (V. NEAGU)

Duminică la Hunedoara

Vânătoare de ... țigani

Duminică, 12 iulie a.c., în jurul orei 19, în fața casei lui Nicolae Piele de pe strada Serei, din municipiul - Hunedoara, un grup de țigani au provocat scandal, care s-a transformat în... vânătoare de țigani.

Fiind lovit de aceștia, Nicolae Piele a luat arma de vânătoare (pe care o deținea legal) și a tras asupra lor. Primul cartuș l-a tras în plan vertical ca avertisment, apoi în plin. A fost rănit grav

Anghel Calo, iar alți șase mai ușor. Este vorba de Cornelia Calo, Maria Anghel, Florina Călugăreanu, Reghina Sava, Ioan Anghel și Rozalia Rostaș toți din Hunedoara.

Cercetările sunt continuate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor. (V. Neagu)

În bugetul de venituri și cheltuieli al Regiei Autonome de Apă Valea Jiului există un capitol intitulat "Ajustarea tarifelor". Nu o să-l întâlniți însă numai în bugetul RAAVJ. El este prezent în bugetele tuturor agenților economici - regii autonome sau societăți comerciale care prestează servicii de gospodărie comunală, de furnizare a energiei electrice și termice, a gazelor naturale - pe bază de tarif, pentru populație sau alți agenți economici. Așa că ne servim în cele ce urmează doar de exemplul RAAVJ, problema tarifelor având valențe generalizatoare.

Pentru anul în curs față de exercițiul financiar al anului trecut, încheiat cu un profit brut de peste 3,5 miliarde de lei, în anul 1998 se prevede o dublare a veniturilor totale de la 23.328.850.000 de lei la 47.540.000.000 de lei.

Regia prestează populației din Valea Jiului servicii de furnizare a apei reci și de evacuare a apelor uzate. Aceleași servicii le face unui număr foarte mare de agenți economici. Mai execută montări de apometre și reparații la instalații de apă și canalizare.

Intrucât veniturile din producția de bază se cifrează la 42,5 miliarde de lei este clar că dublarea veniturilor se

realizează în principal pe calea ajustării tarifelor. Ajustarea aceasta o simțim de 7 ani cum umflă tarifele ca drojdia aluatul.

Motivate cu creșterea cursului dolarului, cu creșterea prețului pe kilowatt/oră de energie electrică, cu creșterea prețurilor la materiile prime și materialele încorporate în produsul de bază, cu

CUM SE UMFLĂ TARIFELE CA DROJDIA ÎN ALUAT

numeroasele indexări de salarii, cu creșterea în cazul în speță a tarifului pentru apă brută, cu sporul de rușinare sau de nerușinare, cu sporul de țânțari și cu mai știu eu ce sporuri tarifele se tot ajustează. Motivații se găsesec și se vor găsi mereu. Nimeni nu s-a întrebat însă ce influențe au în tarife diferite elemente de calcul invocate nici că în tariful pentru evacuarea apelor uzate influența cursului dolarului este insignifiantă.

Ca să nu nedreptățim regia de apă din Valea Jiului cu judecăți prea dure trebuie să

spunem că programul de dezvoltare a regiei fiind finanțat parțial de BERD, ajustarea tarifelor a fost impusă ca o condiție a finanțării.

Dacă însă se poate în Valea Jiului, care se află într-o condiție specială, de ce nu s-ar putea și în celelalte localități urbane?

RENELUL a scumpit cu nerușinare tariful de câte ori a vrut fără să se întrebe cineva ce preț are țigăii sau cărbunele sau gazele naturale la un moment dat pe piața mondială ori ce pondere are în consumul intern producția de energie a hidrocentralelor pentru a căror construcție poporul român a strâns cumplit cureaua ani la rând ori zeci de ani. Guvernării noastre nu știu decât un refren: trebuie să ajungem cu tarifele și prețurile la nivelul țărilor din Uniunea Europeană. Dar cu veniturile sunteți în stare, stimabililor, să ne faceți să ajungem la nivelul țărilor din Uniunea Europeană? Așa-i că nu? Prin felul cum ați guvernat timp de peste 7 ani țara - fesențiști, pedeseriști, penețecediști, pediști sau alți iști scoși în frunte de Revoluția română ați reușit să faceți ca puterea de cumpărare a salariului real să nu mai reprezinte nici 50 la sută din ce reprezenta în 1990. De puterea de cumpărare a pensiilor - Dumnezeu cu mila.

Ion CIOCLEI

Din Fornădie a venit la târgul de la Bejan și dl. Ion Iștoc, cu calul ȘOIMU, de departe cel mai frumos, dar și prețuit (cam la 15 milioane lei). Foto: Traian MANU

Mana la culturile agricole - un dușman de temut

Condițiile climatice din această lună (temperaturile relativ scăzute, nebulozitate și precipitații abundente) au favorizat apariția și extinderea atacului de mană. Sunt atacate de mană cartofii și tomatelile, castraveții, ceapa, vița de vie, hameiul și tutunul, florile (regina nopții). Deși agentul patogen care provoacă mana este specific fiecărei culturi, ciclul de evoluție este, în general, același, provocând îngălbenirea, opărirea și uscarea frunzelor, a lăstarilor și pătarea fructelor.

La cartofi și tomate atacul de mană se manifestă pe frunze prin pete uscate, înconjurate de o bordură decolorată cu puf alb pe dosul frunzelor. Lăstarii par opăriți iar tulpinile prezintă pete închise la culoare. La fructele de tomate, petele sunt de culoare brună-cenușie iar la tuberculii de cartofi atacul se manifestă prin pete brune, zona atacată se întărește la început, apoi întregul tubercul putrezește.

La castraveți pe frunze apar pete galbene, colțuroase între nervuri, pe dos cu un puf de culoare închisă, în scurt timp frunza se îngălbenesc și se usucă.

La ceapă, pe frunze apar pete decolorate care se acoperă apoi cu un puf cenușiu care reprezintă fructificațiile ciupercii. Atacul ajunge la bulbi, ducând la putrezirea lor.

La vița de vie mana atacă frunzele formând pete decolorate cu un puf alb pe dos. Atacă ciorchinii, boabele, care se întăresc și se brunifică, cărceii și chiar lăstarii tineri.

Ciclul de înmulțire a agenților patogeni care provoacă mana este de 7-10 zile în condițiile de umiditate ridicată și temperaturi relativ scăzute. Sunt periculoase prin faptul că infecția odată instalată în frunză trece în lăstari, tulpini și fructe (tomate, cartofi - tuberculii).

Răspândirea acestei boli se face prin fructificațiile ciupercii (spori) care apar pe organele atacate la 2-4-5 zile după apariția petelor. Picătura de apă de pe plante favorizează germinarea sporilor și producerea infecției.

Transmiterea de la un an la altul se realizează prin material de plantat (tuberculii infectați și resturi vegetale de la suprafața solului). De mare importanță sunt măsurile de prevenire a apariției infecțiilor de mană. De aceea se recomandă evitarea cultivării plantelor sensibile la mană pe aceleași sole mai mulți ani la rând, utilizarea de material de plantat sănătos, tratamente preventive cu produse specifice.

Pentru prevenirea atacului sau stoparea în fază incipientă de atac se recomandă produsele pe bază de cupru: Turdacupral 2,5%, Ridomil plus 0,5%, Curzate 0,25%, Zeamă bordelează cristalizată 0,5%.

Se pot utiliza cu succes Dithane M - 45 0,2%, Sandofan 0,25%, Bravo 0,15-0,2%, Aliette 0,3%, Previcur 0,15%, Acrobat 0,2%.

Important pentru o combatere eficientă este tratamentul pe dosul frunzelor, prevenindu-se astfel apariția fructificațiilor ciupercii (spori). Cu cât rezerva de spori este mai redusă, cu atât posibilitatea apariției noilor infecții scade. Acum este momentul de aplicare a 2-3 tratamente la interval de maximum 7 zile.

Iuliana MARIAN
Inspector-șef al Inspectoratului județean de protecția plantelor și carantină fitosanitară Hunedoara-Deva